

شغل هایی که از دست نرفتند

نرخ بیکاری سال ۱۳۹۴ در شرایطی ۱۱ درصد اعلام شده که اگر برنامه‌های دولت نبود می‌تواست فراتر از این حد برود و یک رکورد به ثبت برساند. برای فهم این مسئله باید به اطلاع برسانم که دولت با اجرای برنامه‌های متعدد مانع از ریزش بیش از ۶۷۰ هزار فرصت شغلی در کارگاه‌های مختلف شد. شاید سوال شود چگونه چنین اقدامی انجام شده و چرا در سال‌های قبل مانع از سقوط بنگاه‌ها نشده‌ایم؟ در این زمینه قوانینی که مانع از تولید کشور هستند را به طور کلی حذف کرده‌ایم و شخصا دستور لغو بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های ضدتولید را صادر کرده‌ام. هرچند در این میان برخی مشاغل از دست رفتند، اما در مجموع کفه ترازو در جلوگیری از ریزش نیروی کار سنگین‌تر است که امیدواریم در آینده اقتصاد کشور با رونق اقتصادی فرصت‌های جدید شغلی را فراهم کند. البته وزارت کار متولی ایجاد اشتغال نبوده و تنها میان دستگاه‌های متولی ایجاد شغل یعنی وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، وزارت جهاد کشاورزی و وزارت اقتصاد هماهنگی ایجاد می‌کند. به عبارت دیگر ایجاد شغل وظیفه یک یا دو یا حتی چند دستگاه نیست. تمام دستگاه‌های رسمی دولتی و غیردولتی وظیفه ایجاد شغل از طریق برنامه‌های مختلف را دارند. تسهیل‌سازی ایجاد شغل و یا رفع موانع کسب و کار از جمله اقدامات فرابخشی است. در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هم تمام ریزش‌هایی که در سال ۹۴ با آن مواجه بودیم یا تحت پوشش بیمه بیکاری قرار گرفتند و یا با بازآموزی مجدد فنی و حرفه‌ای مجدداً به کار گمارده شدند. بنابراین تمام افرادی که تحت پوشش بیمه بیکاری قرار می‌گیرند در فاصله بسیار کمتری نسبت به گذشته مجدداً به اشتغال بازمی‌گردند. با این حال رفع معضل بیکاری یه برنامه و همت ملی نیاز دارد و وزارت کار هم آماده است تمام توان خود را برای به نتیجه رساندن این برنامه‌ها به کار گیرد.

معاون وزیر کار

یک گام تا تورم تک‌رقمی

عضو هیئت علمی پژوهشکده پولی و بانکی با اشاره به میانگین ۱۱/۹ درصدی نرخ تورم، گفت: «پیش‌بینی می‌شود میانگین نرخ تورم تا اواخر بهار به کمتر از ۱۰ درصد برسد.» حمید زمان‌زاده در گفت‌وگو با ایرنا، تورم ۴۵ درصدی سال ۱۳۹۲ را یادآور شد و افزود: «با استقرار دولت یازدهم اتفاق مهمی در اقتصاد افتاد؛ دولت با کنترل پایه پولی و نقدینگی در سال ۱۳۹۲ کمک کرد تا تورم کنترل شود.» وی به تاثیر ثبات نرخ ارز بر کاهش نرخ تورم اشاره کرد و گفت: «بانک مرکزی با مدیریت بهتر ذخایر ارزی توانسته از سال ۱۳۹۲ تاکنون ثبات نسبی را بر این بازار حاکم کند و این اقدام اثرات خود را بر کاهش تورم گذاشته است.» زمان‌زاده اظهار داشت: «نگاهی تاریخی به نرخ تورم در چند دهه اخیر نشان می‌دهد این نرخ در دورانی تک‌رقمی شده اما این وضعیت پایدار نبوده و دوام نداشته است، بنابراین این دیدگاه وجود دارد که بتوانیم نرخ تورم را پس از تک‌رقمی شدن در سطح پایدار نگه داریم.» وی با یادآوری چشم‌انداز مثبت نرخ تورم، گفت: «با توجه به مطلوب بودن ذخایر ارزی بانک مرکزی و رفع تحریم‌ها و همچنین احتمال رشد صادرات نفت، به نظر می‌رسد نرخ ارز در بازار، خطری برای نرخ تورم نخواهد داشت.»

صنعت کاشی در انتظار رونق مسکن

بهنام عزیززاده، مدیرانجمن کاشی و سرامیک، با بیان اینکه سال گذشته میزان تولید کاشی و سرامیک کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت کارخانه‌ها بوده، گفت: «تولید این محصول در سال ۹۴ نسبت به سال قبل از آن ۲۵ تا ۳۰ درصد کاهش یافت.» به گزارش فارس، وی تلاش برای ایجاد رونق در ساخت و ساز را لازمه بهبود وضعیت تولید مصالح ساختمانی از جمله کاشی و سرامیک دانست و گفت: «اگر ساخت و ساز رونق بگیرد، این مسئله حدود یک سال بعد یعنی زمانی که ساختمان‌ها به مرحله نصب کاشی می‌رسند، در صنعت کاشی و سرامیک اثر گذار خواهد بود.»

۰۲ | کتبی‌نو

دولت؛ پنجه در پنجه بیکاری

با وجود کاهش درآمدهای نفتی دولت یازدهم تلاش دارد نرخ بیکاری را تک‌رقمی کند

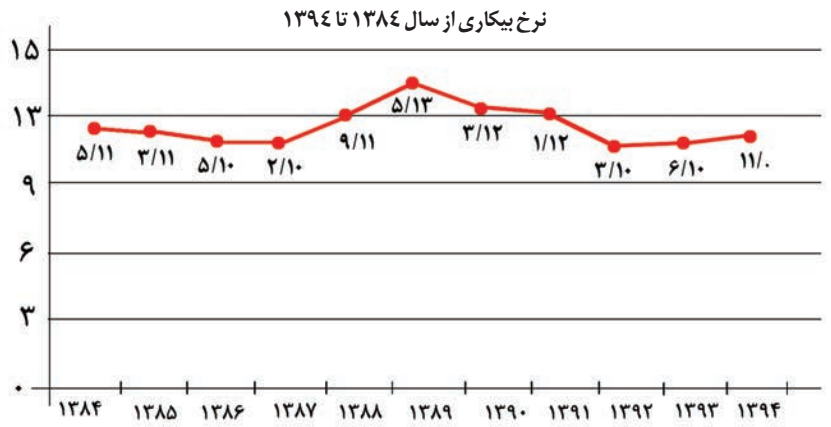
رسیدن بیکاری جوانان به مرز ۲۷ درصد مسئله‌ای نیست که بتوان به‌سادگی از کنار آن گذشت. سال گذشته وزیر کار، خبر داده بود که طی ۵ سال آینده حدود ۵ میلیون جوان به بازار کار سرازیر می‌شوند و باید برای حدود ۸ میلیون ایرانی جویای کار شغل ایجاد شود

به شهروندان گفت که آمار بیکاری برای خوشایند یا ناخوشایندی دولت استخراج نمی‌شود و ملاک، خوداظهاری شهروندان است. او در عین حال که متوسط نرخ بیکاری را زیاد یا لاندانست در بخشی از گفته‌هایش به اهمیت نرخ بیکاری جوانان اشاره کرد و آن را بحران اشتغال جوانان ارزیابی کرد.

دولت چه می‌کند؟

رسیدن بیکاری جوانان به مرز ۲۷ درصد مسئله‌ای نیست که بتوان به‌سادگی از کنار آن گذشت. سال گذشته علی‌ربعی، وزیر کار، خبر داده بود که طی ۵ سال آینده حدود ۵ میلیون جوان تازه‌نفس به بازار کار سرازیر می‌شوند و باید برای حدود ۸ میلیون ایرانی جویای کار تا ۵ سال آینده شغل ایجاد شود. ناگفته پیداست که ایجاد شغل در چنین

شاغلان می‌داند و از سوی دیگر هم حجم بزرگی از تحصیل کرده‌های دانشگاهی آماده‌رود به بازار کار هستند لیکن چون خبری از اشتغال نیست به نوعی مشغول ادامه تحصیلات تکمیلی می‌شوند. طبق محاسبه جلالپور اگر این افراد را هم به تعداد بیکاران اضافه کنیم می‌توان به عددی حدود ۵ میلیون نفر رسید. غلام‌رضا کاتب، رئیس فراکسیون اشتغال مجلس، هم آماری مشابه جلالپور ارائه می‌دهد و می‌گوید: «افراد با یک ساعت کار در هفته نمی‌توانند گذران معیشت کنند و دولت باید شاخص سنجش بیکاری را تغییر دهد.» کاتب هفته گذشته این سخنان را در همان برنامه تلویزیونی به زبان آورد که عادل آذر، رئیس مرکز آمار، هم در آن حضور داشت و مستقیماً شش‌صنوده سخنان این نماینده مجلس بود. با این حال عادل آذر هم استدلال‌های خود را داشت. او خطاب

دیپلماسی بانکی برای روان‌سازی تجارت

ایران در انتظار لغو عملی و کامل تحریم‌های بانکی است

شرایط خبری به نقل از خبرگزاری رویترز منتشر شد مبنی بر اینکه پل رایان، رئیس جمهوری‌خواه مجلس نمایندگان آمریکا، پنج‌شنبه هفته گذشته به هر اقدامی که در مبادلات تجاری ایران به دسترسی آن کشور به دلار آمریکا کمک کند مخالفت کرد. با این حال توافق هسته‌ای بین ایران و گروه ۵+۱ که به برجام مشهور است به امضای نهایی رسیده و در مرحله اجراست. از این رو آمریکا اجازه نقض این توافق را ندارد و مخالفت طبیفی از نمایندگان کنگره آمریکا با توافق یادشده از نظر حقوقی ارزشی ندارد. رایزنی مقامات بانک مرکزی با مقامات وزارت خزانه‌داری آمریکا هم در همین راستا صورت گرفته و کاخ سفید در عمل موظف است مانع از کارشکنی‌های درونی در ایالات‌متحده علیه این قرارداد شود؛ موضوعی که طبق گزارش خبرگزاری، سیف در ملاقات با لو مستقیماً به او یادآور شده است.

سوئیفت بازدید کردند و روز بعد حتی برخی رسانه‌های منتقد اما منصف دولت از برقراری خط سوئیفت اما در عین حال کم‌بودن مبادلات بانکی سخن به میان آوردند. موضوعی که مقامات بانک مرکزی قبول پیگیری و رفع آن را داده‌اند. پنج‌شنبه هفته گذشته بود که ولی‌الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی ایران، برای شرکت در اجلاس بهار صندوق بین‌المللی پول راهی واشگتن شد و در حاشیه آن با جک لو، وزیر خزانه‌داری آمریکا، دیداری مستقیم داشت تا تعهدات کاخ سفید به ایران در چارچوب برجام را یادآور شود. جک لو در این دیدار تاکید کرد که آمریکا تا زمانی که ایران به تعهدات خود براساس برجام عمل کند، با «حسن نیت» به اجرای تعهدات مرتبط با تحریم‌ها ادامه خواهد داد. این ملاقات در حالی انجام شد که مخالف‌ها در کنگره با احتمال تسهیل انجام معاملات دلاری موسسات و شرکت‌های خارجی با ایران ادامه دارد. از جمله در همین

یکشنبه • ۲۹ فروردین ۱۳۹۵ • شماره چهل و نه

A T I V E H N O

سطحی سرمایه‌گذاری بزرگی می‌خواهد که از توان دولت خارج است. با این حال یکی از معاونان علی‌ربعی هفته گذشته هم به انتشار اخبار درباره نرخ بیکاری به‌خصوص میان قشر جوان و تحصیل کرده واکنش نشان داد و با اعلام اینکه نظام جامع اطلاعات بازار کار ایجاد می‌شود، گفت: «براساس دستور رئیس‌جمهور، نرخ بیکاری باید تا سال آینده تک‌رقمی شود.»

عیسی منصوری با اعلام اینکه تا ۶ ماه آینده نظام جامع اطلاعات بازار کار ایجاد می‌شود گفت: «زمینه‌های ایجاد این نظام از ابتدای امسال آغاز شده است.» معاون وزیر کار که سخنانش در خبرگزاری مهر منتشر شد، اظهار داشت: «در دولت یازدهم اولویت رشد فراگیر اقتصادی همراه با اشتغال و کاهش فقر است.»

نرخ بیکاری تک‌رقمی دست‌یافتنی است؟

البته از برخی جهات می‌توان از نرخ بیکاری ۱۱ درصدی دفاع کرد. هرچند تک‌رقمی شدن نرخ بیکاری ایده‌آل است و در صورت تحقق، امتیازی مهم برای کشور به حساب می‌آید. لیکن باید توجه داشت که سال گذشته یکی از سخت‌ترین شرایط مالی کشور بوده. مسعود نیلی، مشاور اقتصادی رئیس‌جمهور، از سال گذشته با عنوان «سال سخت مالی» یاد کرده بود و علی‌لا ربجانی، رئیس مجلس، هم در توصیف آن از عبارت «خشکسالی مالی» استفاده کرد. محمداقبر نوبخت، سخنگوی دولت، از کاهش درآمد نفتی دولت از بالای ۱۰۰ میلیارد دلار در سال‌های گذشته به حدود ۲۰ میلیارد دلار در سال ۹۴ خبر داد و اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور، هم به تمام نهادهای دولتی فرمان آماده‌باش اقتصادی داد تا آثار کاهش شدید درآمد کشور از محل نفت را به حداقل ممکن برسانند. در نتیجه همین ساز و کارها بود که بهمن بیکاری به راه‌نیفتاد نرخ بیکاری در طول سال ۱۰/۶-۹۳ بود که در ثبات شد و سال ۹۴ به ۱۱ درصد رسید. به عبارت دیگر در سال خشکسالی مالی نرخ بیکاری تنها حدود ۴ درصد افزایش یافت که با توجه به کارنامه اقتصادی سایر کشورهای نفتی مانند ونزوئلا و عربستان و... قابل قبول است. کشوری مانند ونزوئلا دچار ابر تورم و گسترش بیکاری و گرانی شد. عربستان با کسری بودجه شدید روبرو شد و حتی کشوری مانند روسیه هم که در شمار تولیدکنندگان مهم نفتی است از تنش‌های سقوط نفت در امان نماند و تکانه‌های شدید اقتصادی و تورم، تجربه کرد. ایران اما وضعیتی نسبتاً متفاوت داشت. از نیمه دوم سال که تحریم‌ها علیه ایران لغو شد، به تدریج به صادرات نقش اضافه شد و از آن طرف هم دولت برنامه انضباط سخت مالی را در دستور کار قرار داد، به گونه‌ای که برای اولین بار طی دوران پس از انقلاب مجموع نرخ صادرات از مجموع نرخ واردات پیشی گرفت (صادرات ۴۲ میلیارد دلار و واردات ۴۱ میلیارد دلار).

دست‌یافتن به چنین رکوردی نشان از موفقیت دولت در مهار پیامدهای کاهش شدید قیمت نفت دارد. هرچند هنوز هم وجود بیکاری ۱۱ درصدی یک معضل به شمار می‌آید و نرخ بیکاری جوانان هم طبق گفته رئیس مرکز آمار ایران یک بحران است، با این حال کاهش نرخ بیکاری صرفاً در گرو سرمایه‌گذاری مالی است و راهکارهای دیگر هم می‌تولبد. انطباق نیروی کار با نیاز بازار یکی از مشکلاتی است که همواره مقامات وزارت کار بدان اشاره کرده‌اند. عیسی منصوری، معاون وزیر کار، هم به این اشکال اشاره‌ای کرده و می‌گوید: «دستور رئیس‌جمهوری برای تک‌رقمی شدن نرخ بیکاری باید عملیاتی شود. یکی از راهکارها هم تطابق میان تعداد نیروی ماهر و نیاز صنایع است.» او می‌گوید: «کنون نبود تطابق میان تعداد نیروی ماهر و نیاز صنایع از مشکلات اشتغال‌زایی است.» منصوری ادامه داد: «به عنوان نمونه در منطقه‌ای تعداد نیروهای ماهر در مقایسه با نیاز صنایع آن منطقه کمتر از ۱۰ درصد است. روند سیاست و قانون‌گذاری کشور کمتر به ظرفیت‌های اشتغال توجه دارد؛ بنابراین باید به ظرفیت‌هایی که خروجی آن نوآوری و کارآفرینی است توجه شود.» معاون وزیر کار اضافه کرد: «براساس تجربه دو دهه اخیر در دنیا و تجربه ۱۵ ساله در ایران، رشد اقتصادی همیشه همراه با اشتغال‌زایی نبوده است. زمانی که طرح‌های عمرانی اجرا و ظرفیت بخش خصوصی فعال شود، اشتغال ایجاد خواهد شد.» وی تاکید کرد: «یکی از ظرفیت‌هایی که در مقایسه با دیگر زمینه‌ها سرعت دو و نیم برابری اشتغال‌زایی دارد طرح‌هایی با محوریت گردشگری است.»

